

MỘT SỐ NỘI DUNG TIÊU BIỂU CỦA PHÁP LỆNH XỬ PHẠT VI PHẠM HÀNH CHÍNH ĐỐI VỚI HÀNH VI CẢN TRỞ HOẠT ĐỘNG TỔ TỤNG

HẢI LINH

Nhằm tạo cơ sở pháp lý để xử lý nghiêm minh những hành vi cản trở hoạt động tố tụng của cơ quan, người có thẩm quyền, ngày 18/08/2022, Pháp lệnh Xử phạt vi phạm hành chính đối với hành vi cản trở hoạt động tố tụng (**Pháp lệnh**) đã được Ủy ban Thường vụ Quốc hội ban hành. Pháp lệnh quy định về hành vi cản trở hoạt động tố tụng bị xử phạt vi phạm hành chính (**VPHC**); hình thức, mức xử phạt; biện pháp khắc phục hậu quả; biện pháp ngăn chặn và bảo đảm xử lý VPHC; thẩm quyền, thủ tục xử phạt, thi hành quyết định xử phạt và cưỡng chế thi hành quyết định xử phạt VPHC đối với hành vi cản trở hoạt động tố tụng. Cũng lưu ý rằng mức xử phạt được quy định trong Pháp lệnh được áp dụng đối với cá nhân, tổ chức có cùng hành vi vi phạm thì mức phạt tiền gấp 02 lần mức phạt tiền đối với cá nhân. Trong Bản tin pháp luật số này, NHQuang&Cộng sự sẽ giới thiệu một số nội dung tiêu biểu của Pháp lệnh, trong đó tập trung vào các quy định về hành vi cản trở hoạt động tố tụng bị xử phạt VPHC trong 03 lĩnh vực hình sự, dân sự, hành chính.

Thứ nhất, quy định các hành vi cản trở hoạt động tố tụng hình sự. Trong lĩnh vực tố tụng hình sự, Pháp lệnh quy định **07** hành vi được coi là cản trở hoạt động tố tụng hình sự, bao gồm:

- (i) Hành vi tố giác, báo tin về tội phạm sai sự thật;
- (ii) Hành vi tiết lộ bí mật điều tra;
- (iii) Hành vi vi phạm quy định về sự có mặt theo giấy triệu tập;
- (iv) Hành vi cản trở đại diện của cơ quan, tổ chức hoặc cá nhân tham gia tố tụng;
- (v) Hành vi cản trở hoạt động xác minh, thu thập chứng cứ;
- (vi) Hành vi ngăn cản việc cấp, giao, nhận, thông báo hoặc không thực hiện trách nhiệm cấp, giao, chuyển, gửi, niêm yết, thông báo văn bản tố tụng;
- (vii) Hành vi xúc phạm danh dự, nhân phẩm, uy tín,

xâm hại sức khỏe của người có thẩm quyền tiến hành tố tụng.

Tùy vào đối tượng, tính chất và hậu quả của hành vi, cá nhân vi phạm có thể bị phạt cảnh cáo hoặc phạt tiền với mức tối thiểu là 100 nghìn đồng đến tối đa là 40 triệu đồng. Ví dụ, hành vi tố giác, báo tin về tội phạm sai sự thật được chia thành 03 khung hình phạt: (i) phạt tiền từ 01 triệu đồng đến 05 triệu đồng với hành vi cố ý tố giác, báo tin về tội phạm sai sự thật của cá nhân; (ii) phạt tiền từ 05 triệu đồng đến 15 triệu đồng với các hành vi như cố ý tố giác, báo tin về tội phạm sai sự thật làm ảnh hưởng đến uy tín của cơ quan, người có thẩm quyền của cá nhân; (iii) phạt tiền từ 15 triệu đồng đến 30 triệu đồng đối với luật sư cố ý tố giác, báo tin về tội phạm sai sự thật làm ảnh hưởng đến uy tín của cơ quan, người có thẩm quyền; ngoài ra, cá nhân, tổ chức tố giác, báo tin về tội phạm sai sự thật có thể bị tịch thu tang vật, phương tiện VPHC.

Thứ hai, quy định các hành vi cản trở hoạt động tố tụng dân sự, tố tụng hành chính, việc xem xét, quyết định áp dụng biện pháp xử lý hành chính tại tòa án nhân dân, đưa người nghiện ma túy từ đủ 12 tuổi đến dưới 18 tuổi vào cơ sở cai nghiện bắt buộc. Cụ thể, nhóm các hành vi trong lĩnh vực này bao gồm **07** hành vi sau:

- (i) Hành vi cố ý không có mặt theo giấy triệu tập của Tòa án;
- (ii) Hành vi cản trở đại diện của cơ quan, tổ chức hoặc cá nhân tham gia tố tụng theo yêu cầu của Tòa án;
- (iii) Hành vi cản trở hoạt động xác minh, thu thập chứng cứ của cơ quan, người có thẩm quyền;
- (iv) Hành vi cản trở việc cấp, giao, nhận, tổng đạt, thông báo văn bản tố tụng của Tòa án;
- (v) Hành vi can thiệp vào việc giải quyết vụ án, vụ

việc;

(vi) Hành vi xúc phạm, xâm hại đến sự tôn nghiêm, uy tín của Tòa án; xúc phạm danh dự, nhân phẩm, uy tín, xâm hại sức khỏe của người có thẩm quyền hoặc những người khác thực hiện nhiệm vụ theo yêu cầu của Tòa án;

(vii) Hành vi đưa tin sai sự thật.

Cá nhân thực hiện các hành vi vi phạm nêu trên tùy vào đối tượng, mức độ nguy hiểm và hậu quả của hành vi gây ra sẽ bị phạt cảnh cáo hoặc phạt tiền với mức tối thiểu là 100 nghìn đồng và tối đa là 40 triệu đồng cùng các hình thức xử phạt bổ sung tương ứng (nếu có). Ví dụ, cá nhân có hành vi đe dọa, hành hung hoặc lợi dụng sự lệ thuộc nhằm cản trở đại diện của cơ quan, tổ chức hoặc cá nhân tham gia tố tụng theo yêu cầu của Tòa án sẽ bị xử phạt từ 01 triệu đồng đến tối đa 05 triệu đồng, đồng thời có thể bị áp dụng hình thức xử phạt bổ sung là tịch thu tang vật, phương tiện VPHC.

Thứ ba, quy định các hành vi vi phạm nội quy phiên tòa, phiên họp, hành vi khác cản trở hoạt động tố tụng. Theo đó, Pháp lệnh quy định cụ thể **02** nhóm hành vi sau:

(i) Nhóm hành vi vi phạm nội quy phiên tòa bao gồm một số hành vi như gây rối tại phòng xử án (phạt tiền từ 500 nghìn đồng đến 01 triệu đồng đối với cá nhân, đồng thời áp dụng hình thức phạt bổ sung là tịch thu tang vật, phương tiện VPHC), không xuất trình giấy triệu tập, giấy mời, các giấy tờ có liên quan khác theo yêu cầu của Tòa án mặc dù đã được nhắc nhở của người tham gia phiên tòa (phạt tiền từ 500 nghìn đồng đến 01 triệu đồng đối với cá nhân).

(ii) Nhóm hành vi khác cản trở hoạt động tố tụng bao gồm (i) Phát tán tài liệu hoặc phát tán thông tin tài khoản đăng nhập vào hệ thống xét xử trực tuyến và (ii) Hủy hoại hệ thống đường truyền và thiết bị mạng, hệ thống âm thanh (loa, micro, tăng âm, bộ trộn âm thanh)... 02 hành vi này đều sẽ bị xử phạt từ 01 triệu đồng đến 07 triệu đồng đối với cá nhân và áp dụng hình thức phạt bổ sung là tịch thu tang vật, phương tiện VPHC.

MỘT SỐ BÌNH LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ

Việc quy định các hành vi cản trở tố tụng trong 03 lĩnh vực là hình sự, dân sự, hành chính nêu trên nhằm khắc phục những vướng mắc trên thực tế khi thực tiễn xử phạt VPHC trong hoạt động tố tụng cho thấy các hành vi cản trở hoạt động tố tụng xảy ra có xu hướng gia tăng, gây khó khăn cho việc giải quyết vụ việc, ảnh hưởng không nhỏ đến chất lượng giải quyết vụ việc của cơ quan, người có thẩm quyền, tính tôn nghiêm và quyền uy của tư pháp. Trong khi đó, pháp luật chưa có văn bản quy định có hệ thống về việc xử phạt các hành vi cản trở hoạt động tố tụng mà chỉ có một số quy định chung, chưa cụ thể, chưa rõ ràng về xử lý hành vi cản trở hoạt động tố tụng nằm rải rác trong Bộ luật Tố tụng hình sự, Bộ luật Tố tụng dân sự, Luật Tố tụng hành chính. Các loại hành vi, hình thức xử phạt, thẩm quyền, trình tự, thủ tục xử phạt hành vi cản trở hoạt động tố tụng chưa được quy định cụ thể, dẫn đến việc xử phạt hành vi vi phạm gặp nhiều khó khăn, vướng mắc. Việc ban hành một văn bản pháp luật thống nhất và chi tiết, tạo cơ sở pháp lý để xử lý nghiêm minh những hành vi cản trở hoạt động tố tụng của cơ quan, người có thẩm quyền; phòng ngừa những vi phạm có thể xảy ra. Pháp lệnh có hiệu lực từ ngày 01/09/2022. Các cá nhân, tổ chức cần cập nhật và nghiên cứu các quy định của Pháp lệnh để đảm bảo thực hiện đúng các nghĩa vụ trong quá trình tham gia tố tụng, hạn chế các rủi ro pháp lý không đáng có.